

СЕКЦІЯ
«СУЧАСНІ УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ У КОНТЕКСТІ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ТА ПРОСТОРОВИХ ЗМІН»

УДК 621.311:620.92

Божанова Вікторія, Кононова Олександра

Придніпровська державна академія будівництва та архітектури

ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРАТЕГІЇ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ
БУДІВЕЛЬНОЇ ПРОДУКЦІЇ В УМОВАХ ВІЙНИ

Bozhanova Viktoriia, Kononova Oleksandra

Prydniprovsk State Academy of Civil Engineering and Architecture

THE MAIN CHARACTERISTICS OF BUILDING PRODUCTS ENERGY
EFFICIENCY STRATEGY IN THE CONTEXT OF WAR

Повномасштабне вторгнення Росії та тривалі воєнні дії завдали значної шкоди всім секторам економіки України. Енергетична галузь не стала винятком – численні об'єкти енергетичної інфраструктури зруйновані або опинилися на тимчасово окупованій території, підприємства генерації є пріоритетними цілями для російських ракетних обстрілів, пошкоджено мережі електро- та теплопостачання, неможливим є видобуток енергетичних ресурсів на окремих родовищах. Розвиток енергетичного сектору є невід'ємною умовою ефективної роботи практично всіх галузей промисловості та забезпечення нормальних умов життєдіяльності населення. Отже, заходи з підвищення стійкості енергетики в умовах воєнного часу та швидкого її відновлення у післявоєнний період є одним із пріоритетів державної політики. Відновлення галузі у післявоєнний період має відбуватися на засадах енергозбереження, енергоефективності, заміщення викопного палива на підприємствах генерації та відповідно до вимог європейського енергетичного законодавства [1].

Можна відмітити, що в закордонних аналітичних дослідженнях виділяється підхід до використання стратегії енергозбереження (енергоефективності) щодо різних напрямків управління будівництвом, характеристик будівельної продукції. Зокрема, можна виділити врахування в стратегіях розвитку сучасних великих будівельних компаніях Німеччини, Канади, США орієнту на створення будівель з нульовим споживанням енергії (коли обсяг виробництва енергії на місці через відновлювальні джерела дорівнює обсягу споживання такої енергії) [2]. Аналіз емпіричних досліджень досвіду управління будівлями з нульовим енергоспоживанням в США (новобудовами) дозволив виділити основні характеристики стратегії енергоефективності, яка є основою стратегічного управління будівельною продукцією такої категорії (табл. 1).

Відмічено, що основними характеристиками стратегії енергоефективності, яка є основою стратегічного управління будівельною продукцією з нульовим енергоспоживанням в США (новобудовами) є: загальний орієнтир на енергоефективність будівельної продукції; техніко-економічні аспекти енергоефективності будівельної продукції; позитивний екологічний вплив на навколишнє природне середовище. Вітчизняні умови розвитку та управління об'єктами нерухомості мають певні особливості, тому адаптація зарубіжного досвіду щодо виробництва будівельної продукції з нульовим енергоспоживанням потребує відповідного узгодження з управлінськими компаніями. Але в цілому, в Україні впровадження вказаного заходу на масовому рівні є актуальним зважаючи на період дії військового стану та на потребу економії ресурсів та грошових коштів населення.

Основні характеристики стратегії енергоефективності, яка є основою стратегічного управління будівельною продукцією такої категорії (на прикладі досвіду США)

№ п/п	Показник стратегії	Ознака
1	Загальний орієнтир на енергоефективність будівельної продукції	Узгоджується з майбутніми власниками будівель (або інвесторами будівельного проекту)
2	Обґрунтування техніко-економічних аспектів енергоефективності будівельної продукції:	
2.1	Технічні показники виробництва енергії з відновлюваних джерел для потреб будівлі (нульове споживання енергії)	Обґрунтування в проектній документації згідно з чинними вимогами
2.2	Економічні показники виробництва енергії з відновлюваних джерел для потреб будівлі:	
2.2.1	Очікуваний строк окупності будівлі при впровадженні енергоефективної програми нульового споживання енергії	12 років 2,5-3,75% щороку
2.2.3	Економія витрат на комунальні послуги	від 26 до 45%
3	Зниження впливу на екологію (скорочення використання енергетичних ресурсів)	від 26 до 45%

Джерело: складено автором за матеріалами [2]

А також, розвиток будівельних підприємств (суб'єктів підприємництва) розвинених країн пов'язаний із використанням інноваційних технологічних стратегій, що передбачають впровадження у виробничих процесах високотехнологічної техніки, обладнання, технологій (зокрема, дронів, роботів, 3-D моделювання у виробництві певних частин будівельної продукції). А саме, досвід Німеччини свідчить, що зростання обсягу виробленої будівельної продукції (виконаних будівельних робіт) підприємствами країни за 2014-2020 рр. було забезпечено в тому числі завдяки масштабному використанню [3]: дронів (безпілотних пристроїв) на всіх етапах виробництва для звітування перед інвесторами, для оцінки ходу будівництва, для встановлення розходжень та помилок у робот; роботів для здійснення високотехнологічних однотипних робіт, через брак кваліфікованих кадрів; 3-D моделювання у виробництві певних частин будівельної продукції, яке підвищило термін виконання будівельних робіт.

Впровадження високотехнологічного обладнання, робототехніки в умовах функціонування українських будівельних підприємств в період військового стану можливе на рівні високотехнологічних суб'єктів цієї сфери, великих та середніх учасників ринку через потребу здійснення вагомих фінансових інвестицій на придбання техніки, технологій тощо. При цьому, за умов ефективного планування використання новітніх технологій в загальній стратегії розвитку суб'єкти сектора економіки можуть забезпечити вагомі ринкові, економічні пріоритети.

Список використаних джерел:

1. Харченко О. Стійкість України: уроки 2022 року. URL: <https://ces.org.ua/wp-content/uploads/2022/12/%D0%A1%D1%82%D1%96%D0%B9%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C-%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8-%D0%A3%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8-2022.pdf>.
2. Petersen A., Gartman M., Corvidae J. The economics of zero-energy homes. Single-family insights. New York City: Rocky Mountain Institute, 2018. 31 p.
3. Pöllat K. Trends der Digitalisierung in der Bauindustrie. *Bauindustrie aktuell*. 2018. № 1. S. 4-7.